

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

2025 yil « 24 » декабрь

ПФ–256 -son

2026–2030 йилларга мўлжалланган Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикасининг “Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни ижросини самарали ташкил этиш ҳамда жамиятда болаларга нисбатан зўравонликнинг барча шаклларида бўлган мурасасизлик муҳитини шакллантириш, уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш стратегияси

1. Ўзбекистон Республикаси **Богота ҳаракатлар чақирувига** қўшилгани ҳамда **Болаларга нисбатан зўравонликка чек қўйиш бўйича глобал альянс** аъзолигига қабул қилинганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. Қуйидагилар:

(а) 2026–2030 йилларга мўлжалланган Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш **стратегияси** 1-иловага мувофиқ;

(б) Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш стратегиясини **2026–2027 йилларда амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар дастури** 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

II. Болаларга нисбатан зўравонликнинг барча шакллариغا қарши курашиш тизimini такомиллаштириш

3. Белгилансинки, 2026 йил 1 февралдан бошлаб:

(а) зўравонлик натижасида оиласидан олинган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган, шунингдек, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар учун профессионал тутинган оила хизмати йўлга қўйилади. Бунда:

(i) профессионал тутинган оилани ташкил этишга номзодлар зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган, шунингдек, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалардаги (кейинги ўринларда – ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар) зўравонлик натижасида олинган руҳий жароҳатнинг салбий таъсирини камайтириш, хулқ-атворидаги оғишишларни ёки оила аъзолари, тенгдошлари билан муносабатларидаги бузилишларни ва уларнинг оқибатларини бартараф этишга қаратилган ижтимоий-реабилитация дастурлари асосида ўқитилади;

(ii) зўравонлик натижасида оиласидан олинган ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар профессионал тутинган оилага “Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари ва мазкур оилалар ўртасида тузилган шартнома асосида жойлаштирилади;

(iii) профессионал тутинган оилага ҳар бир жойлаштирилган болани парваришlash учун ҳар ойда Ижтимоий ҳимоя давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 2 баравари миқдорида маблағ тўлаб борилади;

(iv) профессионал тутинган оилага жойлаштирилган ҳар бир боланинг яшаш харажатлари учун Ижтимоий ҳимоя давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ оилавий болалар уйи тарбияланувчиларининг яшаш харажатлари учун белгиланган миқдорларда маблағ ажратилади;

(б) дастлаб Қашқадарё, Навоий ва Хоразм вилоятларида, **2026 йил якунига қадар** республиканинг бошқа ҳудудларида ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар учун Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги тизимида **кичик ҳажмли ижтимоий кўмак марказлари** фаолияти йўлга қўйилади;

(в) жинсий зўравонликдан жабрланганлиги туфайли оиласидан **олинган болалар** “Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари томонидан Аёлларни реабилитация қилиш ва мослаштириш республика марказининг ҳудудий марказларига ҳам **бошқалардан алоҳида** жойлаштирилиши мумкин.

4. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ **2026 йил 1 сентябрдан** бошлаб:

(а) зўравонликдан жабрланган болаларга ва зўравонликка гувоҳ бўлган болаларга улар тегишли процессуал хатти-ҳаракатларга жалб этилган вақтдан эътиборан **давлат ҳисобидан** юридик ёрдам кўрсатилади;

(б) болаларга нисбатан уларнинг қонуний вакиллари ёки бошқа қариндошлари томонидан зўравонлик ҳолатлари бўйича ишни судга қадар юритиш ва суд муҳокамаси жараёнларидаги барча процессуал ҳаракатларни амалга оширишда **васийлик ва ҳомийлик органи вакили мажбурий тартибда** иштирок этади;

(в) зўравонликдан жабрланган болаларнинг дастлабки кўрсатувлари мажбурий тартибда **видеоёзув орқали қайд этилади**;

(г) мулкчилик шаклидан қатъи назар таълим, соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ташкилотлари ходимлари томонидан болаларга нисбатан зўравонлик билан боғлиқ аниқланган фактлар ҳақида **хабар бермаганлик учун маъмурий жавобгарлик** жорий этилади.

5. Ички ишлар вазирлиги Бош прокуратура, Адлия вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги ва манфаатдор идоралар билан биргаликда:

(а) уч ой муддатда қонунчиликка мазкур Фармоннинг 4-бандидан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритишни назарда тутувчи қонун лойиҳасини;

(б) олти ой муддатда болаларга нисбатан жинсий зўравонлик содир этиш билан боғлиқ ишлар доирасида болалар ва гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчи ўртасида **юзлаштириш тергов ҳаракатини фақат терговчи ва прокурорнинг қарори ёки суднинг ажрими** билан ўтказиш тизимини жорий этиш бўйича қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида **таклифларни** Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

6. Вазирлар Маҳкамаси, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги ҳамда Мактабгача ва мактаб таълими вазирлигининг қуйидагиларни назарда тутувчи таклифларига розилик берилсин:

(а) Республика қиз болалар ўқув-тарбия муассасаси ва Республика ўғил болалар ўқув-тарбия муассасасини **туғатиш**;

(б) давлат муассасаси шаклида Болаларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий интеграция маркази ҳамда унинг Самарқанд, Фарғона, Хоразм ва Бухоро вилоятларида минтақавий бўлинмаларини ташкил этиш.

Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги **икки ой муддатда** Болаларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий интеграция маркази фаолиятини ташкил этиш бўйича норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

III. Зўравонликдан жабрланган болалар ҳамда уларнинг оилалари учун ижтимоий хизматларни ташкил этиш

7. Белгилансинки, 2026 йил 1 мартдан бошлаб “Инсон” ижтимоий хизматлар марказларида ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслари) учун **“меҳрли оила”** хизмати ташкил этилади. Бунда:

- (a) “меҳрли оила” хизмати Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги ҳузуридаги Болаларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий интеграция маркази томонидан ташкил этилади;
- (б) “меҳрли оила” хизматига ота-оналар (уларнинг ўрнини босувчи шахслар) Болалар масалалари бўйича **Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри ва туман (шаҳар) комиссияларининг қарори** асосида жалб қилинади;
- (в) “меҳрли оила” хизматига жалб қилинган ота-оналар (уларнинг ўрнини босувчи шахслар)га фарзандларининг психофизик хусусиятларини инобатга олган ҳолда оиласи билан бузилган муносабатларни тиклаш ва уларнинг ижтимоийлашувига кўмаклашиш учун **“оилавий терапия” хизматлари** бепул кўрсатилади.

8. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ:

- (a) ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар уларнинг хулқ-атвори, иқтидори ва қизиқишларини инобатга олган ҳолда ўқув йили давомида 3-иловада назарда тутилган таълим ташкилотларига Болалар масалалари бўйича туман (шаҳар) комиссияси қарорига кўра, **Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг йўлланмасига** мувофиқ жойлаштирилиши мумкин. Бунда:
  - (i) йўлланма асосида юбориладиган ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар таълим ташкилотларига **бепул асосда, синовлар ва қўшимча имтиҳонларсиз** қабул қилинади;
  - (ii) таътил вақтида ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларни ота-онаси (уларнинг ўрнини босувчи шахс)га қайтариш имкони бўлмаган тақдирда, “Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари томонидан ушбу болаларни ўқув жараёни бошлангунга қадар **вақтинчалик муқобил жойлаштириш** чоралари кўрилади;

(iii) йўлланма асосида жойлаштирилган ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган бола тегишли таълим ташкилотининг ўқув ишлари бўйича **директори ўринбосарига бириктирилади** ҳамда унинг хулқ-атвори ва ўзлаштириши тўғрисидаги маълумотлар **ҳар чоракда** унинг яшаш жойидаги Болалар масалалари бўйича туман (шаҳар) комиссиясига киритилади;

(б) ҳар ўқув йили якунида вазирлик ва идоралар томонидан тасарруфидаги таълим ташкилотларининг қабул квотасини тасдиқлашда ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар учун **5 фоизгача қўшимча квота** ажратилади ва бу тўғрисидаги маълумот Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигига тақдим этилади.

9. Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги ҳамда “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасасининг (Россия Федерацияси) Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиалини Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги тизимидан Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги тузилмасига ўтказиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

10. Қуйидагилар Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиали фаолиятининг қўшимча йўналишлари сифатида белгилансин:

(а) инклюзив ва махсус таълим, геронтология, психология, ижтимоий педагогика, адаптив спорт, ҳаёт фаолиятининг турли соҳаларида ижтимоий иш, оилалар ва болаларни ижтимоий ҳимоя қилиш ҳамда ижтимоий хизмат кўрсатиш йўналишларида кадрлар тайёрлаш;

(б) инклюзив ва махсус таълим ҳамда адаптив спорт турлари бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш;

- (в) инклюзив ва махсус таълим, геронтология, психология, ижтимоий педагогика ҳамда адаптив спорт йўналишларида тадқиқотлар ўтказиш;
- (г) инклюзив ва махсус таълим, геронтология, психология, ижтимоий педагогика ва адаптив спорт йўналишлари бўйича таълим дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда амалиётга жорий этиш, шунингдек, ушбу йўналишлар бўйича стандартларни экспертизадан ўтказиш.

11. Болалар масалалари бўйича миллий комиссия зиммасига қуйидаги қўшимча функциялар юклансин:

- (а) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш фаолиятини амалга оширувчи давлат органлари ва ташкилотлари, шунингдек, Болалар масалалари бўйича ҳудудий комиссиялар томонидан **кўрилаётган чораларнинг натижадорлигини ўрганиш;**
- (б) оилада болага нисбатан зўравонлик ҳолатларининг олдини олишда ота-оналар (уларнинг ўрнини босувчи шахслар)нинг масъулияти ва ҳаётий кўникмаларини ошириш бўйича **амалга оширилаётган чораларнинг самарадорлигини муҳокама қилиб бориш;**
- (в) қўшимча квота асосида таълим ташкилотларига қабул қилинган ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларнинг **хулқ-атвори ва ўзлаштиришини таҳлил қилиш.**

IV. Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш жараёнига замонавий ахборот технологияларини жорий этиш

- 12.** Рақамли технологиялар вазирлиги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура ва Олий суд билан биргаликда **2026 йил 1 апрелга қадар** Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизимида ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар ҳамда зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахслар ҳақидаги маълумотларни алмашиш ва улар тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган **ягона электрон платформа** (кейинги ўринларда – платформа)ни ишлаб чиқсин. Бунда:

- (а) платформа давлат органлари ва ташкилотларининг ахборот тизимлари ҳамда “112” қисқа рақам орқали фуқароларнинг чақирувларини қабул қилиш ва автоматлаштирилган тарзда қайта ишлаш имконини берувчи ягона диспетчерлик хизмати билан “Рақамли ҳукумат” тизимининг идоралараро интеграциялашув платформаси орқали интеграция қилинади;
- (б) болаларга нисбатан содир этилган зўравонлик ҳолатларининг ягона статистика ҳисоби ва ҳисоботини юритиш, статистика органларига тақдим этиш, шунингдек, болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатлари бўйича амалга ошириладиган чора-тадбирларнинг ҳар бир босқичини кузатиб бориш имконияти яратилади.

V. Фармон ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

13. Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура, Олий суд, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги ва Адлия вазирлиги **2026 йил 1 февралдан** бошлаб режа-график асосида зўравонликдан жабрланган болалар билан процессуал ҳаракатлар давомида ишлашга масъул бўлган **суриштирувчи, терговчи, прокурор ва судьялар**, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги тизими ходимлари, шунингдек, **адвокатларнинг** суриштирув, дастлабки тергов ва суд процессида болалар билан ишлашнинг махсус усулларига оид касбий тайёргарлиги ва малакасини ошириш учун миллий ва хорижий эксперт ҳамда мутахассисларни жалб этган ҳолда **қисқа муддатли курсларда ўқитилишини** ташкил этсин.

14. Қуйидагилар:

- (а) Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ва Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги билан биргаликда:
- (i) мазкур Фармоннинг мазмун-моҳияти, мақсад ва вазифалари оммавий ахборот воситаларида, шу жумладан, интернет ва ижтимоий тармоқларда кенг ёритилишини таъминласин;

- (ii) жамиятда болаларга нисбатан зўравонликка бўлган мурасасизлик муҳитини яратиш, болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга қаратилган тарғибот материаллари (тарқатма материаллар, кўргазмали тарғибот воситалари, видеороликлар, буклет ва флаерлар) тайёрланишини ҳамда жамоат жойларида, шу жумладан, соғлиқни сақлаш муассасалари ва барча таълим ташкилотларида кенг тарғиботини ташкил қилсин;
- (б) Адлия вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда **икки ой муддатда** қонунчилик ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.
15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига 4-иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.
16. Мазкур Фармоннинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб Ўзбекистон Республикаси Президентининг ижтимоий ҳимоя бўйича маслаҳатчиси – Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги директори М.П. Оллоёров белгилансин.
17. Фармон ижросини назорат қилиш ва ижро учун масъул ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2025 йил 24 декабрдаги ПФ–256-сон Фармони
1-илова

**2026–2030 йилларга мўлжалланган
Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш
СТРАТЕГИЯСИ**

1-боб. Умумий маълумот

1. 2026–2030 йилларга мўлжалланган болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш стратегияси (кейинги ўринларда – Стратегия) Ўзбекистон Республикасининг “Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 11 сентябрдаги “Ўзбекистон – 2030” стратегияси тўғрисида”ги ПФ–158-сон Фармони ва **Богота ҳаракатлар чақируви** доирасида Ўзбекистон Республикаси ўз зиммасига олган **мажбуриятларнинг** ижросини таъминлаш, болаларга нисбатан зўравонликнинг барча шаклларида олдини олиш, уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга доир фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва ташкилотларнинг мазкур соҳадаги фаолиятини такомиллаштириш мақсадида ишлаб чиқилган.

2. Қуйидагилар Стратегиянинг **устувор йўналишлари** ҳисобланади:

- (а) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш бўйича профилактика тизимини такомиллаштириш ва зўравонлик ҳолатларини эрта аниқлаш тизимини йўлга қўйиш;
- (б) жамиятда болаларга нисбатан зўравонликка бўлган муросасизлик муҳитини шакллантириш;
- (в) зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болалар учун оилага яқин муҳитда ғамхўрлик кўрсатиш, кундузги шаклда ва бошқа турдаги ижтимоий хизматлар кўрсатилишини йўлга қўйиш;

- (г) зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларга ижтимоий хизматлар кўрсатиш жараёнида нодавлат нотижорат ташкилотларнинг иштирокини кенгайтириш;
- (д) зўравонлик ҳолатлари бўйича доимий янгилаб бориловчи ягона маълумотлар базасини яратиш;
- (ж) зўравонлик ҳолатини баҳолаш ва мониторинг қилиш жараёнларини мувофиқлаштириш;
- (з) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишда идоралараро ҳамкорликни таъминлаш;
- (и) болаларга нисбатан зўравонликнинг барча шакллари учун жавобгарликнинг муқаррарлигини таъминлаш.

2-боб. Мамлакатимизда болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишнинг жорий ҳолати

3. Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий асосларини яратиш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг “Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни қабул қилинди, Ўзбекистон Республикаси **Богота ҳаракатлар чақирувига** қўшилди ҳамда Болаларга нисбатан зўравонликка чек қўйиш бўйича глобал альянс аъзолигига қабул қилинди.
4. Ўзбекистон Республикасининг “Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ:
  - (а) жисмоний зўравонлик, жинсий зўравонлик, руҳий зўравонлик, ғамхўрлик кўрсатмаслик, эксплуатация қилиш ва таъқиб этиш (буллинг) болаларга нисбатан зўравонликнинг шакллари сифатида;

- (б)** Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Бола ҳуқуқлари бўйича вакили (Болалар омбудсмани), Болалар масалалари бўйича миллий комиссия, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги (кейинги ўринларда – Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги), прокуратура ва ички ишлар органлари, Миллий гвардия, Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, Ёшлар ишлари агентлиги, таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органлари ва таълим муассасалари, нодавлат таълим ташкилотлари, давлат соғлиқни сақлаш тизимини бошқариш органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга доир фаолиятни амалга оширувчи субъектлар этиб;
- (в)** Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатли давлат органи этиб белгиланди.

3-боб. Стратегиянинг асосий мақсад ва вазифалари

5. Мамлакатимизда болаликни инсон ривожланишининг муҳим босқичи сифатида эътироф этиб, болаларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини рўйбга чиқариш учун хавфсиз шароитлар яратиш, болаларни жамиятда тўлақонли ҳаётга тайёрлаш, шунингдек, уларнинг жисмоний, ақлий, руҳий, маънавий ва ахлоқий ривожланишига салбий таъсир кўрсатувчи омиллардан ҳимоя қилиш учун қуйидагилар Стратегиянинг **асосий мақсадлари** ҳисобланади:

- (а)** болаларнинг хавфсиз ва зўравонликнинг барча шаклларида ҳимояланган муҳитда яшаши ва ривожланишини таъминлаш;
- (б)** зўравонлик хавфи остида яшаётган болаларни эрта аниқлаш ва уларга манзилли ёрдам кўрсатиш;

(в) зўравонликдан жабрланган ёки зўравонликка гувоҳ бўлган болаларга комплекс хизматлар кўрсатиш ва уларни реабилитация қилиш.

6. Стратегиянинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

(а) болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш, зўравонлик ҳолатлари бўйича хабар бериш ва унга муносабат билдириш юзасидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган вазифаларнинг амалга оширилишини таъминлаш;

(б) ота-оналарнинг ота-оналик кўникмаларини ривожлантириш, оилаларнинг иқтисодий ҳолатини яхшилаш ва қўллаб-қувватлаш орқали болаларга нисбатан оилавий зўравонлик, шу жумладан, уларга шафқатсиз муносабатда бўлиш ҳолатларини камайтириш;

(в) болаларнинг янада самарали, гендер тенгликка асосланган, ижтимоий-психологик ўрганиш ва ҳаётий кўникмалар бўйича таълим олиш имкониятларини кенгайтириш, шунингдек, мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари, жамият ва кибермаконда улар учун хавфсиз ва қулай муҳитни таъминлаш;

(г) жамиятда болалар учун зўравонликсиз, ғамхўр, ҳурматга ва гендер тенгликка асосланган муносабатларни қўллаб-қувватлайдиган меъёр ва қадриятларни мустаҳкамлаш;

(д) зўравонликдан жабрланган ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларнинг сифатли тиббий, ижтимоий, психологик, ҳуқуқий ва бошқа хизматлардан фойдаланиш имкониятини кенгайтириш, уларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклашга кўмаклашиш;

(ж) болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш мақсадида маълумотларни тўплаш, баҳолаш, мониторинг қилиш, мувофиқлаштириш, идоралараро ҳамкорлик қилиш ва жавобгарлик механизмларини такомиллаштириш.

1-§. Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш мақсадида норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш

7. Болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш, зўравонлик ҳолатлари бўйича хабар бериш ва унга муносабат билдириш юзасидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган вазифаларнинг бажарилишини таъминлаш мақсадида қуйидаги чоралар кўрилади:

- (а)** илғор хорижий давлатларнинг ижобий тажрибаси, халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган принцип ва нормаларини қабул қилиш, жумладан, Европа Кенгашининг **Болаларни жинсий эксплуатация ва жинсий зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги конвенцияси** (Лансароте конвенцияси), Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциянинг хабар бериш тартибига оид факультатив протоколига, шунингдек, болаларга нисбатан зўравонликка қарши курашишда илғор халқаро тажриба моделларини (шу жумладан, **“Барнахус”** модели) жорий этиш, халқаро ташкилотларнинг тавсияларини инобатга олган ҳолда болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш бўйича маъмурий, жиноят ва жиноят-процессуал қонунчиликни қайта кўриб чиқиш ҳамда такомиллаштириш;
- (б)** зўравонликнинг ҳар қандай шаклидан жабрланган болаларга ва зўравонликка гувоҳ бўлган болаларга улар тегишли процессуал хатти-ҳаракатларга жалб этилган вақтдан эътиборан **давлат ҳисобидан юридик ёрдамдан фойдаланиш** ҳуқуқини бериш;
- (в)** болага нисбатан унинг қонуний вакиллари ёки бошқа қариндошлари томонидан содир этилган зўравонлик ҳолатлари бўйича ишни судга қадар юритиш ва суд муҳокамаси жараёнларидаги барча процессуал ҳаракатларни мажбурий тартибда **болаларга нисбатан васийлик ва ҳомийлик органи вакилининг иштирокида амалга ошириш** тартибини жорий этиш;

- (г) болаларга нисбатан жинсий зўравонлик содир этиш билан боғлиқ ишлар доирасида болалар ва гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчи ўртасидаги **юзлаштириш тергов ҳаракатини** фақат **терговчи** ва **прокурорнинг қарори** ёки **суднинг ажрими** билан ўтказиш механизмини жорий этиш;
- (д) мулкчилик шаклидан қатъий назар таълим, соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ташкилотлари ходимлари томонидан болаларга нисбатан зўравонлик кўринишида жиноят ёки маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этиш билан боғлиқ аниқланган фактлар ҳақида хабар бермаганлик учун маъмурий жавобгарликни белгилаш;
- (ж) вояга етмаган шахсни махсус ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш тариқасидаги мажбурлов чораси ўрнига муқобил мажбурлов чораларини жорий этиш;
- (з) болаларни онлайн зўравонлик ва кибержиноятлардан ҳимоя қилиш, шунингдек, онлайн зўравонликдан жабрланган болаларга ёрдам кўрсатиш, реабилитация қилиш ва уларнинг ҳуқуқларини тиклашнинг ҳуқуқий асосларини яратиш;
- (и) жиноят процесси иштирокчиси бўлган болалар учун болаларга **мослаштирилган суриштирув, тергов ва суд жараёнларини ташкил этиш**, хусусан, процессуал ҳаракатлар давомида вояга етмаган гувоҳлар, жабрланувчилар, гумон қилинувчилар, айбланувчилар, судланувчилар ва бошқа процесс иштирокчилари учун **алоҳида кутиш жойлари** ҳамда **ихтисослаштирилган** (зарур видео ва аудио ускуналар билан таъминланган) **сўроқ хоналарини** ташкил этиш;
- (к) болаларга нисбатан озодликдан маҳрум қилиш ўрнига **муқобил жазо чораларини қўллаш**, шунингдек, уларни жиноий таъқибдан четлаштиришнинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш;

(л) суриштирув, тергов ва суд жараёнида болаларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ифода этиш учун **ижтимоий ходимни процесс иштирокчиси сифатида киритиш;**

(м) болалар билан ишлаш бўйича ички тартиб-қоидалар ва протоколларни, ходимларнинг лавозим йўриқномалари ва одоб-ахлоқ қоидаларини қайта кўриб чиқиш ҳамда уларни халқаро стандартларга мувофиқлаштириш, болалар билан ишловчи мутахассислар учун болалар билан ишлаш бўйича йўриқнома, протокол ва қўлланмалар ишлаб чиқиш;

(н) оғир ҳаётий вазиятда қолган, камбағал, ногиронлиги бўлган фарзандлари бор оилалар, шунингдек, ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизлар, ёлғиз она (ота)ларни қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштириш, жумладан, давлат томонидан кўрсатиладиган ижтимоий ёрдам чораларини қайта кўриб чиқиш;

(о) болаларга нисбатан зўравонликка қарши курашиш бўйича қонунчилик ҳужжатлари тўғрисида аҳолининг, айниқса, мансабдор шахслар, болалар билан бевосита ишловчи мутахассислар ва ота-оналар (уларнинг ўрнини босувчи шахслар)нинг хабардорлигини ошириш.

2-§. Болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олишда оилани қўллаб-қувватлаш ва профилактика қилиш тизимини такомиллаштириш

8. Ота-оналарнинг ота-оналик кўникмаларини ривожлантириш, оилаларнинг иқтисодий ҳолатини яхшилаш ва қўллаб-қувватлаш орқали болаларга нисбатан оилавий зўравонлик, шу жумладан, уларга шафқатсиз муносабатда бўлиш ҳолатларини камайтириш мақсадида қуйидаги чоралар кўрилади:

(а) **ижобий тарбия модели** бўйича дастурларни ишлаб чиқиш;

- (б)** болаларни оиладан ажратиш ва оилада болаларга нисбатан шафқатсиз муносабатда бўлиш, шунингдек, болаларнинг оилавий зўравонлик, болалар ўртасида зўравонлик хатти-ҳаракатларининг гувоҳи бўлишининг олдини олишга қаратилган **ота-оналар (уларнинг ўрнини босувчи шахслар)нинг кўникмаларини ошириш** бўйича махсус дастурлар ишлаб чиқиш;
- (в)** зўравонликдан жабрланган, ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган ёки ҳуқуқбузарлик содир этган болаларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслари) учун **“меҳрли оила”** хизматини ташкил этиш;
- (г)** ижобий ота-оналик, оиланинг иқтисодий имкониятларини кенгайтириш ва бошқа хизматлар билан қамраб олиш бўйича оилалар билан ишловчи, шу жумладан, уларга хизматлар кўрсатувчи ходимларнинг салоҳиятини ошириш;
- (д)** оғир аҳволга тушиб қолган оилаларни қўллаб-қувватлашда жамоатчилик иштирокини кучайтиришга қаратилган дастурларни ишлаб чиқиш;
- (ж)** “маҳалла еттилиги”, шу жумладан, ижтимоий ходимлар ва патронаж ҳамшираларининг оилаларни ўрганиш жараёнида болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш, хабар бериш ва унга муносабат билдириш ҳамда оилаларга зўравонликнинг олдини олишга қаратилган тавсиялар бериш бўйича кўникмаларини ошириш;
- (з)** фуқароларни зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган, шунингдек, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларга оилага яқин муҳитда ғамхўрлик кўрсатиш ҳамда тарбиялаш жараёнларига жалб қилишга қаратилган тарғибот материалларини тайёрлаш ва оммавий ахборот воситалари орқали кенг ёритиш.

3-§. Болалар учун хавфсиз ва ҳар томонлама қулай таълим муҳитини яратиш

9. Болаларнинг янада самарали, гендер тенгликка асосланган, ижтимоий-психологик ўрганиш ва ҳаётий кўникмалар бўйича таълим олиш имкониятларини кенгайтириш, шунингдек, мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари, жамият ва кибермаконда улар учун хавфсиз ва қулай муҳитни таъминлаш мақсадида қуйидаги чоралар кўрилади:

- (а)** мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотларида “хавфсиз таълим” муҳитини яратиш, болаларга нисбатан зўравонликнинг барча шакллари олддини олиш ва улар ҳақида хабар бериш (шу жумладан, аноним хабар бериш) бўйича ўқувчилар учун тушунарли усулларда дастурлар ва тарғибот материалларини ишлаб чиқиш;
- (б)** болаларга нисбатан зўравонликнинг олддини олиш ва унга қарши чоралар кўришга алоҳида эътибор қаратган ҳолда инклюзив, хавфсиз ва қулай таълим муҳитини яратиш, миллий таълим дастурларини такомиллаштириш;
- (в)** таълим ташкилотларида зўравонликнинг олддини олиш, педагоглар ва бошқа ходимлар ҳамда ўқувчилар ўртасида дўстона муҳитни яратиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш, шунингдек, психологик хизматни самарали йўлга қўйиш;
- (г)** болаларга нисбатан зўравонликнинг олддини олиш, зўравонлик ҳолатларини аниқлаш ва унга қарши курашиш бўйича педагоглар ва бошқа ходимларнинг малакасини ошириш;
- (д)** болаларга нисбатан зўравонликнинг олддини олишда оила, маҳалла ва таълим ташкилотлари ўртасида ҳамкорликни йўлга қўйиш, таълим ташкилотларида зўравонлик ҳолатини аниқлаш, хабар бериш ва муносабат билдириш бўйича ички тартиб қоидаларни ишлаб чиқиш;

(ж) таълим ташкилотларида ўқувчиларнинг бола ҳуқуқлари ва эркинликлари, уларни зўравонликнинг барча шаклларидан (шу жумладан, таъқиб этиш (буллинг) ва жинсий зўравонлик) ҳимоя қилиш, болалар ўртасида спиртли ичимликлар, гиёҳвандлик воситалари, психотроп ёки инсон ақл-иродасига таъсир этувчи бошқа моддаларни истеъмол қилишнинг олдини олиш, уларнинг соғлом турмуш тарзи, эрта никоҳнинг олдини олиш ва унинг салбий оқибатлари ҳамда репродуктив саломатлик тўғрисидаги хабардорлигини ошириш;

(з) таълим ташкилотларида ўқувчилар ўртасида, айниқса, бир таълим ташкилотидан бошқа таълим ташкилотига ўқишини кўчирган ўқувчиларнинг таъқиб этилиши (буллинг)нинг олдини олиш, уларнинг янги муҳитга мослашишига кўмаклашиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш;

(и) болалар ўртасида кибержиноятларнинг олдини олиш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш ҳамда болаларга нисбатан онлайн зўравонликнинг олдини олиш бўйича кўрилаётган чораларнинг самарадорлигини ошириш, жумладан, болалар, ота-оналар (уларнинг ўрнини босувчи шахслар) ўртасида **рақамли саводхонликни ошириш** ҳамда болаларнинг зарарли интернет саҳифаларига киришини чеклаш учун ота-оналар назорати механизмларини жорий этиш.

4-§. Зўравонликнинг олдини олиш бўйича тарғибот тадбирлари

10. Жамиятда болалар учун зўравонликсиз, ғамхўр, ҳурматга ва гендер тенгликка асосланган муносабатларни қўллаб-қувватлайдиган меъёр ва қадриятларни мустаҳкамлаш мақсадида қуйидаги чоралар кўрилади:

(а) болаларга нисбатан зўравонлик, оиладаги низолар ва эрта никоҳнинг салбий таъсири ҳақида аҳолининг хабардорлигини ошириш, оилаларда соғлом ижтимоий муҳитни тарғиб қилиш учун “маҳалла еттилиги” ва турли соҳаларда фаолият юритаётган ҳамда муайян ютуқларга эришган шахслар иштирокида тарғибот тадбирларини ташкил этиш;

- (б) фуқароларнинг болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатлари бўйича хабар бериш юзасидан масъулиятини оширишга (болага доир шахсий маълумотларнинг махфийлигини таъминлаган ҳолда) қаратилган тарғибот материалларини тайёрлаш ва оммавий ахборот воситалари орқали кенг ёритиш;
- (в) жамиятда болаларга нисбатан зўравонликни қўллаб-қувватловчи стереотипларни ўзгартиришга қаратилган тарғибот ва ташвиқот ишларини кенгайтириш;
- (г) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишда оммавий ахборот воситаларининг ролини кучайтириш, қонунчилик ҳужжатлари ва дастурлар ҳақида жамоатчиликнинг хабардорлигини ошириш;
- (д) зўравонликка йўл қўймаслик ва оилада ўзаро ҳурматга асосланган муносабатларни ривожлантириш, эрта никоҳнинг олдини олишга қаратилган тарғибот материалларини тайёрлаш, тарғибот тадбирларини ташкил қилиш;
- (ж) болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини ахлоқ меъёрларни ҳисобга олган ҳолда конструктив ёритиш учун оммавий ахборот воситалари ходимларининг салоҳиятини ошириш, журналистика этикасига риоя этилишини таъминлаш.

5-§. Зўравонликдан жабрланган болаларга ижтимоий хизмат ҳамда тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш

- 11.** Зўравонликдан жабрланган ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларнинг сифатли тиббий, ижтимоий, психологик ва ҳуқуқий хизматлардан фойдаланиш имкониятини кенгайтириш, уларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклашга кўмаклашиш мақсадида қуйидаги чоралар кўрилади:

- (а)** зўравонлик ҳолатлари бўйича (шу жумладан, “ишонч телефони” ва телеграм-бот орқали) хабар беришнинг болалар учун тушунарли бўлган механизмларини яратиш ва уларни болалар ўртасида тарғибот қилиш чораларини кўриш;
- (б)** зўравонликдан жабрланган болаларга тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, шу жумладан, тиббий ёрдам кўрсатиш ва суд-тиббий экспертиза (аниқлаш, текшириш, расмийлаштириш, даволаш ва йўналтириш) бўйича клиник баённомалар (клиник протоколлар) ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш, тиббиёт ходимларининг малакасини ошириш;
- (в)** болалар, уларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслар) ҳамда болалар билан бевосита ишлашни назарда тутувчи фаолият турлари билан шуғулланувчи шахсларнинг зўравонликдан жабрланган ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болалар учун мавжуд хизматлар ва тегишли давлат органларига хабар бериш механизмлари ҳақида хабардорлигини ошириш;
- (г)** “ишонч телефони” операторлари, таълим ташкилотлари ходимлари, ижтимоий ходимлар, тиббиёт ходимлари, профилактика инспекторлари ва инспектор-психологлари болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатлари ҳақидаги хабарларга муносабат билдириш ва зарур маслаҳатлар бериш бўйича ўқитиш, зўравонлик ҳолати бўйича хабарларни қонунчиликда назарда тутилган ҳоллардан ташқари учинчи шахсларга ошкор этмаслик, уларни хизматларга йўналтириш бўйича салоҳиятини ривожлантириш;
- (д)** зўравонликдан, айниқса, жинсий зўравонлик ва жинсий эксплуатациядан жабрланган болаларга шошилиш ёрдам кўрсатиш, уларни реабилитация қилиш, тиббий ва психологик ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш;

- (ж)** руҳий зўравонликдан жабрланган болаларга психологик хизмат кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, психологик ва психиатрия хизматларини кўрсатиш стандартлари ва тавсияларини (протоколларини) ишлаб чиқиш, болаларга психологик хизмат кўрсатувчи мутахассисларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш;
- (з)** зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болалар учун профессионал тутинган оила, кундузги шаклда, кичик ҳажмли уйлардаги ва бошқа турдаги ижтимоий хизматларни йўлга қўйиш, мазкур жараёнга нодавлат нотижорат ташкилотларни жалб қилиш;
- (и)** зўравонликдан жабрланган болаларга ижтимоий реабилитация хизматларини кўрсатувчи муассасалар фаолиятини такомиллаштириш;
- (к)** болаларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган судьялар корпусини шакллантириш ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларда ихтисослаштирилган бўлинмалар фаолиятини қайта кўриб чиқиш ва такомиллаштириш;
- (л)** болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилишга ихтисослашган адвокатлар корпусини шакллантириш, суриштирув, дастлабки тергов, прокуратура ва суд органлари ходимларининг процессуал ҳаракатлар жараёнида болаларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш бўйича малакасини ошириш;
- (м)** зўравонликдан жабрланган ҳамда ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларга ижтимоий хизматларни кўрсатувчи ижтимоий ходимларнинг салоҳиятини ошириш;
- (н)** зўравонликдан жабрланган ҳамда ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларга оилага яқин муҳитда ғамхўрлик кўрсатиш ҳамда тарбиялашнинг муқобил шаклларини такомиллаштириш;

(о) зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган, шунингдек, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар ҳамда уларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслар)га ихтисослашган ижтимоий хизматларни кўрсатувчи жисмоний ва юридик шахсларни қўллаб-қувватлаш тизимини йўлга қўйиш;

(п) интернат шаклидаги муассасалардан чиқарилган, жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган, можаро зоналаридан ва хорижда ота-онаси қарамоғидан маҳрум бўлганлиги сабабли Ўзбекистон Республикасига олиб келинган болалар учун реинтеграция дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

6-§. Болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш ҳамда унга қарши курашиш мақсадида маълумотларни тўплаш, мониторинг қилиш ва мувофиқлаштириш

12. Болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш мақсадида маълумотларни тўплаш, мониторинг қилиш, мувофиқлаштириш, ҳамкорлик ва жавобгарлик механизмларини такомиллаштириш мақсадида қуйидаги чоралар кўрилади:

(а) зўравонликдан жабрланган ҳамда ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган, шунингдек, зўравонликка гувоҳ бўлган болалар ҳақидаги барча маълумотларни (шу жумладан, ёши, жинси, зўравонлик шакли, жисмоний ҳолати) ўз ичига олган ҳамда доимий янгиланиб турувчи ягона маълумотлар базасини яратиш ҳамда уни бошқа давлат органлари ахборот тизимлари билан интеграция қилиш;

(б) болаларга нисбатан зўравонлик бўйича сўровнома (Survey on Violence Against Children (VAC), ЮНИСЕФнинг мультииндикатор кластер кузатувлари (MICS), ЖССТнинг мактаб саломатлиги сўровлари (SBHS) методикалари асосида аҳоли ўртасида сўровнома ва тадқиқотлар ўтказиш;

- (в) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга ихтисослашган халқаро ташкилотлар, жамиятлар ва институтлар (шу жумладан, Болаларга нисбатан зўравонликка барҳам бериш бўйича глобал ташаббус (End Violence Against Children Global Initiative), Болаларга нисбатан шафқатсизлик ва ғамхўрлик кўрсатмасликнинг олдини олиш бўйича халқаро ҳамжамият (ISPCAN-International Society for the Prevention of Child Abuse and Neglect) билан ҳамкорликни йўлга қўйиш;
- (г) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш бўйича белгиланган чора-тадбирларни барқарор молиялаштириш тизимини йўлга қўйиш;
- (д) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш бўйича қонун ҳужжатлари устидан парламент назоратини таъминлаш.

4-боб. Стратегияни амалга оширишдан кутилаётган натижалар

13. Стратегияда белгиланган вазифаларни амалга ошириш орқали қуйидаги натижаларга эришиш режалаштирилган:

- (а) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш, зўравонликдан жабрланган ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларни ижтимоий, ҳуқуқий, психологик ва тиббий қўллаб-қувватлашга доир муносабатларни тартибга солувчи қонунчилик ҳужжатлари, халқаро ва маҳаллий стандартлар ҳамда уларни амалга ошириш механизмларини ўз ичига олган **норматив-ҳуқуқий база такомиллаштирилади;**
- (б) болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш, зўравонлик ҳолатларини эрта аниқлаш бўйича давлат органлари ва ташкилотлар ўртасида самарали идоралараро **ҳамкорлик тизими йўлга қўйилади;**

- (в) болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатини аниқлаш, баҳолаш, хабар бериш, таъсир чорасини қўллаш, давлат томонидан кафолатланган хизматлар кўрсатиш, реабилитация қилиш ва мослаштиришнинг **яхлит интеграциялашган тизими яратилади;**
- (г) зўравонликдан жабрланган ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болалар ва уларнинг оилаларига маҳалла, туман (шаҳар) ва вилоят даражасида ижтимоий, ҳуқуқий, психологик ва бошқа **хизматлар кўрсатиш тизими йўлга қўйилади;**
- (д) зўравонликдан жабрланган ёки унга гувоҳ бўлган болаларни ҳимоя қилиш ва уларга ижтимоий, ҳуқуқий, психологик ва тиббий хизмат кўрсатиш қоидалари (стандартлари) ишлаб чиқилади, процессуал ҳаракатлар давомида болаларнинг ҳуқуқлари кафолатланган одил судлов тизими жорий этилади;
- (ж) жамиятда болаларга нисбатан зўравонликни қўллаб-қувватловчи стереотиплар ўзгартирилади, зўравонликка қарши тоқатсизлик маданияти шакллантирилади, **зўравонлик учун жавобгарлик муқаррарлиги таъминланади;**
- (з) ижобий хорижий тажрибалар асосида мамлакатда болаларга нисбатан ғамхўр, кўмаклашувчи ва қўллаб-қувватлайдиган тизим шакллантирилади.

Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш стратегиясини 2026–2027 йилларда амалга ошириш бўйича
ЧОРА-ТАДБИРЛАР ДАСТУРИ

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
I. Норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш				
1.	Зўравонликдан жабрланган болалар учун профессионал тутинган оила хизматини йўлга қўйиш.	Профессионал тутинган оилани ташкил этиш бўйича норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини ишлаб чиқиш ва Вазирлар Маҳкамасига киритиш. Бунда профессионал тутинган оилани ташкил этиш, фаолиятини молиялаштириш, зўравонлик натижасида оиласидан олинган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган, шунингдек, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларни жойлаштириш тартиби назарда тутилади.	2026 йил январь	Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги
2.	Зўравонликнинг ҳар қандай шаклидан жабрланган ва зўравонликка гувоҳ бўлган болаларни ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш.	Қонун ҳужжатларига қўйидагиларни назарда тутувчи ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш бўйича қонун лойиҳасини киритиш: (а) вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-психологлар (катта инспектор-психологлар)га зўравонлик содир этган ёхуд уларни содир этишга мойил бўлган шахс томонидан ҳимоя ордери талабларини бажармаганлик учун маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги баённомани тузиш ваколатини бериш;	2026 йил апрель	Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура, Олий суд, Адлия вазирлиги, Болалар омбудсмани, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		(б) зўравонликдан жабрланган болаларга ва зўравонликка гувоҳ бўлган болаларга улар тегишли процессуал хатти-ҳаракатларга жалб этилган вақтдан эътиборан давлат ҳисобидан юридик ёрдамдан фойдаланиш ҳуқуқини бериш; (в) болаларга нисбатан уларнинг қонуний вакиллари ёки бошқа қариндошлари томонидан зўравонлик ҳолатлари бўйича ишни судга қадар юритиш ва суд муҳокамаси жараёнларидаги барча процессуал ҳаракатларни амалга оширишда васийлик ва ҳомийлик органи вакилининг иштирокида кўриш амалиётини жорий этиш; (г) болаларга нисбатан зўравонлик содир этиш билан боғлиқ жиноят ишлари бўйича жабрланган болаларнинг дастлабки кўрсатувларини мажбурий тарзда видео тасвирга тушириш тартибини жорий этиш; (д) мулкчилик шаклидан қатъи назар таълим, соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ташкилотлари ходимлари томонидан болаларга нисбатан зўравонлик билан боғлиқ аниқланган фактлар ҳақида хабар бермаганлик учун маъмурий жавобгарлик киритиш; (ж) Болалар масалалари бўйича Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри ва туман (шаҳар) комиссиялари қарорларини ижро этмаслик ёки ижро этишга тўсқинлик қилганлик учун маъмурий жавобгарлик белгилаш;		

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		(з) вояга етмаган шахсни махсус ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш тариқасидаги мажбурлов чораси ўрнига муқобил мажбурлов чораларини жорий этиш.		
3.	Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси, Жиноят-ижроия кодекси, Жиноят кодекси ва Жиноят-процессуал кодексининг болаларни жисмоний зўравонлик, жинсий зўравонлик ва жинсий эксплуатация қилиш, руҳий зўравонлик, ғамхўрлик кўрсатмаслик, таъқиб этилишдан (шу жумладан, телекоммуникация тармоқларидан ёки Интернет жаҳон ахборот тармоғидан фойдаланган ҳолда) ҳимоя қилиш билан боғлиқ моддаларини қайта кўриб чиқиш.	1. Ишчи гуруҳ тузган ҳолда илғор хорижий давлатлар тажрибаларини ўрганиш. 2. Болаларга нисбатан жисмоний зўравонлик, жинсий зўравонлик ва жинсий эксплуатация қилиш, руҳий зўравонлик, ғамхўрлик кўрсатмаслик, таъқиб этганлик (шу жумладан, телекоммуникация тармоқларидан ёки Интернет жаҳон ахборот тармоғидан фойдаланган ҳолда) учун жавобгарликни кучайтиришни назарда tutuvchi қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда киритиш. Бунда: (а) болаларнинг ўлимига сабаб бўлган жиноий хатти-ҳаракатларни содир қилган шахслар амнистия акти асосида, ярашилганлиги муносабати билан жавобгарликдан озод қилинмаслиги, енгилроқ жазо тайинлаш ва шартли ҳукм қўлланилмаслигига; (б) вояга етмаган шахсларга нисбатан жинсий зўравонлик содир этган шахсларни жавобгарликка тортиш ёки жазони ижро этиш муддати ўтиб кетганлиги муносабати билан жавобгарликдан ёки жазодан озод қилишга йўл қўйилмаслигига алоҳида эътибор қаратилади.	2026 йил март 2026 йил апрель	Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура, Олий суд, Адлия вазирлиги, Болалар омбудсмани, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
4.	Европа Кенгашининг болаларни жинсий эксплуатация қилиш ва жинсий зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги Конвенциясига (Лансароте, 2007 йил 25 октябрь) қўшилишнинг мақсадга мувофиқлигини ўрганиб чиқиш.	1. Конвенцияга қўшилиш юзасидан миллий экспертлар гуруҳини шакллантириш. 2. Конвенцияга қўшилишнинг мақсадга мувофиқлигини ўрганиш. 3. Умумлашган хулосани Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига кўриб чиқиш учун киритиш.	2026 йил февраль 2026 йил март 2026 йил апрель	Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Бош прокуратура, Ички ишлар вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги, Олий суд
5.	Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциянинг хабар бериш тартибига оид Факультатив протоколига қўшилиш масаласини кўриб чиқиш.	1. Факультатив протоколга қўшилиш юзасидан миллий экспертлар гуруҳини шакллантириш. 2. Факультатив протоколга қўшилишнинг мақсадга мувофиқлигини ўрганиш. 3. Умумлашган хулосани Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига кўриб чиқиш учун киритиш.	2026 йил январь 2026 йил февраль 2026 йил апрель	Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ, Болалар омбудсмани, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги, Бош прокуратура
6.	Ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва суд органлари томонидан амалга ошириладиган процессуал ҳаракатлар жараёнида болаларнинг ҳуқуқларини ишончли ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш.	1. Мутасадди вазирлик ва идоралар мутахассисларидан иборат ишчи гуруҳ тузиш. 2. Амалдаги қонунчиликни процессуал ҳаракатлар жараёнида болаларнинг манфаатларига дахл қилувчи, уларнинг ҳуқуқини чекловчи қоидаларнинг мавжудлиги нуқтаи назаридан тўлиқ хатловдан ўтказиш. 3. Суриштирув, тергов ва суд жараёнида бола манфаатларини ифода этиш учун ижтимоий ходимни процесс иштирокчиси сифатида белгилаш масаласини кўриб чиқиш.	2026 йил февраль 2026 йил март 2026 йил апрель	Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура, Олий суд, Адлия вазирлиги, Болалар омбудсмани, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		4. Илғор хорижий давлатлар тажрибаларини, халқаро ташкилотлар тавсияларини ўрганиш. 5. Ўрганиш натижалари асосида тажриба синов тариқасида “Барнахус” моделини жорий этиш, шунингдек, болаларнинг манфаатларига дахл қилувчи, уларнинг ҳуқуқини чекловчи қоидаларни бекор қилиш ва ўзгартириш бўйича норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда киритиш.	2026 йил июнь	
7.	Болаларни уларнинг соғлиғига зарар етказувчи ахборотдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун жавобгарликни кучайтириш.	Илғор хорижий давлат тажрибаларини ўрганган ҳолда болаларни уларнинг соғлиғига зарар етказувчи ахборотдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонунчиликни такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда Ҳукуматга киритиш.	2026 йил март	Ахборотлаштириш ва телекоммуникациялар соҳасида назорат инспекцияси, Болалар омбудсмани, Бош прокуратура, Олий суд, Ички ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги
8.	Таълим ташкилотларида болаларга нисбатан зўравонлик содир этган ходимларнинг болаларга таълим ва тарбия бериш фаолияти билан шуғулланишини тақиқлаш масаласини ўрганиб чиқиш.	Меҳнат қонунчилигига таълим ташкилотларида болаларга нисбатан зўравонлик содир этган ходимларнинг келгусида болалар билан ишлаш бўйича меҳнат фаолиятини давом эттиришини чекловчи ёки тақиқловчи қоидаларни белгилаш нуқтаи назаридан таклифлар тайёрлаш ва Ҳукуматга киритиш.	2026 йил март	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
II. Болаларга нисбатан зўравонликни олдини олишда оилани қўллаб-қувватлаш (профилактика) тизимини такомиллаштириш				
9.	Патронаж ҳамшираси томонидан хонадонларга ташриф буюриш жараёнида болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатлари юзасидан зудлик билан “Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари ва ички ишлар органларини мажбурий равишда хабардор қилиш амалиётини йўлга қўйиш.	Патронаж ҳамширасининг лавозим йўриқномаси ва функционал вазифаларини қайта кўриб чиқиш ҳамда хонадонларга ташриф буюриш жараёнида болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатлари аниқланганда, “Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари ва ички ишлар органларини хабардор қилиш мажбуриятини юклаш.	2026 йил январь	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги
10.	Зўравонликдан жабрланган, ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган ва ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслар) учун “меҳрли оила” хизматини йўлга қўйиш.	1. Болаларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий интеграция маркази томонидан “Меҳрли оила” хизматларини йўлга қўйиш. 2. Зўравонликдан жабрланган, ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган ва ҳуқуқбузарлик содир этган болаларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслар)ни “Меҳрли оила” курсларига жалб этиш.	2026 йил мартдан бошлаб доимий равишда	Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, Республика Маънавият ва маърифат маркази
11.	Ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган оилалар билан ишлаш, оиладаги салбий одатларни бартараф этишга кўмаклашиш ва қўллаб-қувватлаш.	Вояга етмаган фарзандларининг хулқ-атвориغا салбий таъсир кўрсатаётган, шу жумладан, салбий одатлари (спиртли ичимликлар, гиёҳвандлик воситалари, психотроп ёки инсон ақл-иродасига таъсир этувчи бошқа моддаларга қарам бўлиб қолиш) мавжуд ёки улар билан шафқатсиз муомалада бўлаётган ота-оналарга: (а) эҳтиёжлари асосида ижтимоий, психологик ва ҳуқуқий хизмат кўрсатиш; (б) зарур ҳолларда тиббий ёрдам олишга кўмаклашиш;	Доимий равишда	Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		(в) оилани мустаҳкамлаш ва қўллаб-қувватлашга, ота-оналик кўникмаларини ривожлантиришга қаратилган дастурларга жалб этиш орқали оиладаги муҳитни яхшилашга кўмаклашиш.		
III. Болалар учун хавфсиз ва ҳар томонлама қулай таълим муҳитини яратиш				
12.	Таълим ташкилотлари (мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари)да хавфсиз таълим муҳитини яратиш, болаларни зўравонликдан ҳимоя қилиш қоидалари (тартиб-таомиллари) ва тизимини жорий этиш.	1. Таълим ташкилотлари (мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари) ходимларининг болаларга нисбатан зўравонлик содир этмаслик, зўравонликка учраган болалар тўғрисида “Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари ва ички ишлар органларини хабардор қилиш бўйича мажбуриятларини одоб-ахлоқ қоидалари, меҳнат шартномаси ва лавозим йўриқномасига киритиш. 2. Таълим ташкилотлари (мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари)да болаларга нисбатан зўравонликдан холи муҳитни яратиш. 3. Таълим ташкилотлари (мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари)да болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш учун масъул бўлган шахсларни тайинлаш.	2026 йил январь Доимий равишда Доимий равишда	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		4. Болаларга зўравонликдан ҳимояланиш бўйича уларнинг ёшига мос бўлган тарқатма материалларни тайёрлаш.	Доимий равишда	
13.	Умумий ўрта таълим ташкилотларида хавфсиз, зўравонликдан ҳоли муҳитни яратиш.	1. “Хавфсиз мактаб” концепциясини ва “Хавфсиз мактаб” муҳитини жорий этиш бўйича услубий қўлланмани ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш. 2. Намунали мактаблар рейтингини шакллантириш бўйича баҳолаш мезонларининг индикаторларига умумий ўрта таълим ташкилотларида болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини киритиш. 3. Барча умумий ўрта таълим ташкилотларида алоҳида психолог хонасини ташкил этиш ва зарур инвентарлар билан жиҳозлаш (зарур инвентарлар билан жиҳозланган алоҳида хоналар ажратилган таълим ташкилотлари бундан мустасно). 4. Зўравонлик ҳолатларини олдини олишда ўқувчиларнинг ҳаётий кўникмаларини ривожлантириш, шу жумладан, уларда шахсий чегараларни белгилаш, зўравонликка учраганда ёки зўравонликка гувоҳ бўлганда муносабат билдириш, ваколатли органларга мурожаат қилиш, айбдорлик ёки қўрқув ҳиссини енгиш бўйича кўникмаларни шакллантириш.	2026 йил апрель–май 2026 йил май 2026–2027 йиллар давомида Доимий равишда	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги
14.	Умумий ўрта таълим ташкилотларида ўқувчиларнинг зўравонликка қарши курашиш бўйича ижтимоий фаоллигини ошириш.	1. Ҳар йили умумий ўрта таълим ташкилотларида зўравонликни олдини олиш бўйича давра суҳбатлари, танловлар ва семинарлар ўтказиш. 2. Зўравонликни олдини олиш ва унга қарши курашишга қаратилган маданий-маърифий тадбирлар ва тўғараклар ташкил қилиш.	2026 йил январдан бошлаб доимий равишда	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Республика Маънавият ва маърифат маркази

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		3. Ўқувчилар учун болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатлари ҳақида хабар беришнинг қулай механизмларини яратиш.		
15.	Болаларга нисбатан телекоммуникация тармоқлари ёки Интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали зўравонликнинг барча шакллари, шу жумладан, улар ўртасида кибержиноятчиликнинг олдини олиш чораларини кўриш.	1. Таълим ташкилотларида болалар ўртасида онлайн зўравонлик ва кибержиноятчиликнинг олдини олиш бўйича профилактик тадбирларни амалга ошириш. 2. Ўқувчилар ва уларнинг ота-оналарини “ рақамли хавфлар ” тўғрисида хабардорлигини ошириш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш.	2026 йил январдан бошлаб доимий равишда	Ички ишлар вазирлиги, Рақамли технологиялар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги
16.	Таълим ташкилотлари (мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари) педагоглари ва бошқа ходимлари томонидан болаларга нисбатан зўравонлик содир этилишини олдини олиш чораларини кўриш.	1. Таълим ташкилотлари (мактабгача таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари) педагоглари ва бошқа ходимлари томонидан болаларга нисбатан зўравонлик содир этиш ҳолатини таълим ташкилотларининг ички меҳнат тартиб-қоидалари ва меҳнат шартномаларида белгиланадиган меҳнат мажбуриятларининг бир марта қўпол равишда бузилишлари рўйхатига киритиш. 2. Педагог кадрларни тайёрлайдиган олий таълим ташкилотлари, қайта тайёрлаш ва малака ошириш ташкилотларининг таълим дастурларида болаларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш, болаларга нисбатан зўравонлик содир этмаслик, синфни бошқариш, таълим-тарбия жараёнида ижобий тартиб-интизомни сақлашни назарда тутувчи дарс соатларини киритиш.	2026 йил январь	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		3. Зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларга психологик-ижтимоий ёрдам кўрсатиш учун таълим ташкилотлари психологларининг малакасини ошириш.	Доимий равишда	
IV. Зўравонликнинг олдини олиш ва болаларга нисбатан салбий стереотипларга қарши курашиш бўйича тарғибот тадбирлари				
17.	Болаларга нисбатан зўравонликни қўллаб-қувватловчи стереотиплар ва зарarli одатларнинг олдини олиш.	Оилаларда, маҳаллаларда ва таълим ташкилотларида: (а) болаларга нисбатан зўравонликнинг салбий таъсири ҳақида аҳолининг хабардорлигини ошириш, оилаларда соғлом ижтимоий муҳит ва гендер тенглигини тарғиб қилиш, эрта никоҳни олдини олиш бўйича “маҳалла еттилиги” ҳамда диний уламоларни жалб қилган ҳолда давра суҳбатлари, тадбирлар ташкил этиш; (б) зўравонликка (шу жумладан, ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда ёки Интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали) йўл қўймаслик ва оилада ўзаро ҳурматга асосланган муносабатларни ривожлантиришга қаратилган тарғибот материалларини тайёрлаш, тарғибот тадбирларини ташкил қилиш; (в) зўравонликнинг олдини олиш бўйича болалар ва ёшлар иштирокида тадбирлар ўтказиш.	2026 йил январдан бошлаб ҳар ойда камида бир марта	Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси, Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, Республика Маънавият ва маърифат маркази, Дин ишлари бўйича қўмита, Ички ишлар вазирлиги
18.	Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишда оммавий ахборот воситалари ролини ошириш.	1. Болаларга нисбатан зўравонликнинг зарари ва мавжуд ҳимоя тизими тўғрисида оммавий ахборот воситалари ходимларининг хабардорлигини ошириш, улар учун қисқа муддатли малака ошириш курсларини ташкил қилиш.	2026–2027 йиллар давомида	Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		2. Болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини ахлоқий ва конструктив ёритиш учун оммавий ахборот воситалари ходимларининг салоҳиятини ошириш, журналистик этикасига риоя этишни таъминлаш.	Доимий равишда	
19.	Болаларни зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги қонунчилик ҳужжатлари ва дастурлар ҳақида жамоатчиликнинг хабардорлигини ошириш.	1. Жамоат жойларида ҳамда марказий телевидение орқали болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш, зўравонлик шакллари, уларнинг болалар ривожланишидаги салбий оқибатлари тўғрисида визуал видео-анимацион клиплар, қисқа метражли фильмлар ва кўрсатувларни намойиш этиш. 2. Зўравонликдан жабрланган ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остидаги, шунингдек, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволдаги болаларни оилага яқин муҳитда ғамхўрлик кўрсатиш ҳамда тарбиялашга фуқароларни кенг жалб қилиш бўйича тарғибот материалларини тайёрлаш ва оммавий ахборот воситалари орқали ёритиш.	2026 йил мартдан бошлаб доимий равишда	Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Кинематография агентлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари
V. Зўравонликдан жабрланган болаларга ижтимоий хизмат, тиббий ёрдам ҳамда бошқа хизматлар кўрсатиш тизимини такомиллаштириш				
20.	Зўравонлик ҳолатлари бўйича очиқ ёки махфий тарзда (шу жумладан, Телеграм-бот орқали) хабар беришнинг болалар учун тушунарли бўлган механизмларини яратиш.	1. Зўравонлик ҳолатлари тўғрисида болалар учун тушунарли бўлган хабар бериш бўйича тарғибот материалларини тайёрлаш ва таълим ташкилотлари ва маҳаллаларда, шунингдек, оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқлар орқали кенг ёритиш.	2026 йил февраль	Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги,

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		2. “Ишонч телефони” операторлари, таълим ташкилотлари ходимлари, ижтимоий ходимлар, тиббиёт ходимлари, профилактика инспекторлари ва инспектор-психологлари болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатлари ҳақидаги хабарларга тўғри муносабат билдириш бўйича ўқитиш, зўравонлик ҳолати бўйича хабарларни қонунчиликда назарда тутилган ҳоллардан ташқари учинчи шахсларга ошкор этмаслик мажбуриятини юклаш.		Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси
21.	Зўравонликдан жабрланган болаларга тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш.	1. Зўравонликдан жабрланган болаларга тиббий ёрдам кўрсатиш (аниқлаш, текшириш, расмийлаштириш, даволаш ва йўналтириш) бўйича клиник баённомалар (клиник протоколлар) ишлаб чиқиш ҳамда амалиётга жорий этиш. 2. Зўравонлик ҳолатлари бўйича мурожаатларни рўйхатга олиш, ҳисобот шакллари ва мониторинг қилиш тартибини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш. 3. Клиник баённомалар (клиник протоколлар)ни қайта кўриб чиқиш ҳамда уларни халқаро стандартларга, шу жумладан, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг клиник тавсияларига мувофиқлаштириш. 4. Зўравонликдан жабрланган болаларни суд-тиббий экспертиза, суд-психиатрия ва суд-психологик экспертизадан ўтказиш баённомаларини халқаро стандартларга мувофиқ қайта кўриб чиқиш ва уларга мувофиқлаштириш.	2026 йил февраль 2026 йил март 2026 йил март 2026 йил апрель	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		5. Зўравонликдан жабрланган болаларга тиббий хизмат кўрсатишда тиббиёт ходимлари ва экспертлар (суд-тиббиёт экспертлари, эксперт-психиатрлар ва психологлар) малакасини ошириш, шунингдек, малака ошириш ва қайта тайёрлаш бўйича ўқув дастурларини қайта кўриб чиқиш ҳамда уларга зўравонликдан жабрланган болаларга тиббий хизмат кўрсатишга доир мавзулар, дарс соатларини киритиш.	2026 йил апрель	
22.	Зўравонликнинг барча шаклларида жабрланган болаларга психологик хизмат кўрсатиш тизимини такомиллаштириш.	“Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги тизимидаги болалар билан бевосита ишлайдиган тузилмалар, таълим ташкилотлари, заруратга кўра соғлиқни сақлаш муассасалари, ички ишлар органлари мутахассисларини болаларга психологик хизмат кўрсатиш бўйича касбий салоҳиятини ошириш.	2026 йил апрелдан бошлаб ҳар олти ойда бир марта	Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Ўзбекистон психологлар ассоциацияси
23.	Зўравонликнинг барча шаклларида жабрланган болаларга психологик ва психиатрия хизматларини кўрсатиш бўйича стандартлар ва тавсиялар (протоколлар)ни белгилаш.	Зўравонликнинг барча шаклларида жабрланган болаларга психологик ва психиатрия хизматларини кўрсатиш бўйича стандартлар ва тавсиялар (протоколлар)ни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.	2026 йил апрель	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Ўзбекистон психологлар ассоциацияси
24.	Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш, уларга ижтимоий, психологик ва ҳуқуқий хизмат кўрсатиш мақсадида туну кун фаолият кўрсатувчи “ишонч телефони” фаолиятини йўлга қўйиш.	1. “Ишонч телефони” фаолиятини йўлга қўйиш ва унга мурожаат қилган зўравонликдан жабрланган ёки зўравонликка гувоҳ бўлган, шунингдек, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларга ижтимоий, психологик ва ҳуқуқий хизмат кўрсатиш.	2026 йил июль	Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Рақамли технологиялар вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Соғлиқни сақлаш

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
				вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Адлия вазирлиги
VI. Болаларга нисбатан зўравонликни олдини олишда тадқиқотлар ўтказишни йўлга қўйиш				
25.	Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиали фаолиятини такомиллаштириш.	1. Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиалини амалдаги молиялаштириш манбалари, штат бирликлари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, мол-мулки ҳамда бошқа товар-моддий бойликлари билан биргаликда Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги тизимидан Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги тузилмасига ўтказиш. 2. Тошкент шаҳри Яккасарой тумани Бобур кўчаси 55-уй манзилида жойлашган бино ва иншоотларни оператив бошқариш ҳуқуқи билан Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигига бериш. Мазкур бино ва иншоотлардан Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиали текин фойдаланиш ҳуқуқи асосида фойдаланишини таъминлаш. 3. Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиалида адаптив спорт турлари бўйича факультет очиш.	2026 йил январь 2026 йил август	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Давлат активларини бошқариш агентлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
26.	Республикада болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатини ўрганиш тизимини жорий этиш.	1. ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси, Ҳамжамиятларни мустаҳкамлаш ва ижтимоий фаровонликни ривожлантириш маркази ва бошқа халқаро ташкилотлар ҳамда институтлар вакилларида иборат ишчи гуруҳ ташкил этиш. 2. Зўравонлик ҳолатини ўрганиш бўйича аҳоли, давлат органлари ва ташкилотлар ўртасида ижтимоий сўровлар ўтказиш. 3. Ўтказилган ижтимоий сўровлар натижаси бўйича умумий хулоса ва тавсиялар ишлаб чиқиш.	2026 йил январь 2026 йил январь–декабрь 2027 йил март	Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Болалар омбудсмани, Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги
27.	Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишда халқаро ташкилотлар ва институтлар билан ҳамкорликни кенгайтириш.	1. Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга ихтисослашган халқаро ташкилотлар ва институтлар фаолиятини ўрганиш. 2. Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга ихтисослашган халқаро ташкилотлар ва институтларга аъзо бўлиш (ҳамкорлик қилиш) бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.	2026 йил январь–декабрь 2027 йил февраль	Болалар омбудсмани, Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги
VII. Ахборот базалари ва платформалар интеграциясини таъминлаш				
28.	“Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизимида ғамхўрликка муҳтож болалар ҳамда зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахслар ҳақидаги маълумотларни алмашиш ва улар тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган ягона электрон платформани ишлаб чиқиш.	Платформани болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга доир фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва ташкилотлар, Олий суд, Адлия вазирлиги, Миллий статистика қўмитаси, Ички ишлар вазирлиги ҳузуридаги Миграция ва персоналлаштириш департаментининг ахборот тизимлари ҳамда “112” қисқа рақам орқали фуқароларнинг чақирувларини қабул қилиш ва	2026 йил март	Рақамли технологиялар вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура, Олий суд, Адлия вазирлиги, Миллий статистика

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		автоматлаштирилган тарзда қайта ишлаш имконини берувчи ягона диспетчерлик хизмати билан “Рақамли ҳукумат” тизимининг идоралараро интеграциялашув платформаси орқали интеграция қилиш.		қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги
29.	“Алоҳида тоифадаги шахслар”, “Е-ижтимоий профилактика” ва “Е-вояга етмаганлар” ахборот тизимларини “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизими билан интеграция қилиш.	1. “Алоҳида тоифадаги шахслар”, “Е-ижтимоий профилактика” ва “Е-вояга етмаганлар” ахборот тизимларини “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизими билан интеграция қилиш. 2. Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигига “Алоҳида тоифадаги шахслар” ахборот тизимида юритиладиган алоҳида тоифадаги шахслар реестри маълумотларидан фойдаланиш ҳуқуқини бериш.	2026 йил февраль	Ички ишлар вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Рақамли технологиялар вазирлиги
30.	“Адолат” ахборот тизимлари комплексини “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизими билан интеграция қилиш.	1. “Адолат” ахборот тизимлари комплексини “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизими билан интеграция қилиш. 2. “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизимига ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилинган, ота-оналик ҳуқуқи чекланган, муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган деб топилган, шунингдек, фарзандлик бекор қилинган шахс(лар) тўғрисидаги маълумотларни тақдим этиш имкониятини яратиш.	2026 йил февраль	Олий суд, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2025 йил 24 декабрдаги ПФ–256-сон Фармонига
3-илова

**Ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар
жойлаштирилиши мумкин бўлган умумий ўрта, ўрта махсус,
ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотлари
РЎЙХАТИ**

Т/р	Т/р	Туман (шаҳар) номи	Таълим ташкилотининг амалдаги номи
1. Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги тизимидаги таълим ташкилотлари			
1.	1.	Ангрен шаҳри	Ангрен шаҳар 1-сон техникуми
2.	2.	Амударё тумани	Амударё туман 1-сон техникуми
3.	3.	Ангор тумани	Ангор туман 1-сон техникуми
4.	4.	Ангор тумани	Ангор туман 2-сон политехникуми
5.	5.	Ангор тумани	Ангор туман 4-сон политехникуми
6.	6.	Ангрен шаҳар	Ангрен шаҳар 2-сон техникуми
7.	7.	Андижон шаҳри	Андижон давлат университети қошидаги академик лицей
8.	8.	Андижон шаҳри	Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти қошидаги академик лицей
9.	9.	Андижон шаҳри	Андижон давлат тиббиёт институти академик лицейи
10.	10.	Андижон шаҳри	Андижон машинасозлик институти академик лицейи
11.	11.	Аرنасой тумани	Аرنасой туман политехникуми
12.	12.	Бандихон тумани	Бандихон туман 2-сон техникуми
13.	13.	Бандихон тумани	Бандихон туман 3-сон техникуми
14.	14.	Бандихон тумани	Бандихон туман 1-сон техникуми
15.	15.	Бахмал тумани	Бахмал туман 1-сон техникуми
16.	16.	Бахмал тумани	Бахмал туман 2-сон техникуми
17.	17.	Бектемир тумани	И.М. Губкин номидаги Россия давлат нефть ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали академик лицейи
18.	18.	Беруний тумани	Беруний туман 1-сон техникуми

19.	19.	Беруний тумани	Беруний туман 2-сон техникуми
20.	20.	Бағдод тумани	Бағдод туман 2-сон техникуми
21.	21.	Бойсун тумани	Бойсун туман 1-сон техникуми
22.	22.	Бойсун тумани	Бойсун туман 2-сон техникуми
23.	23.	Бойсун тумани	Бойсун туман 3-сон техникуми
24.	24.	Бўзатов тумани	Бўзатов туман техникуми
25.	25.	Бўка тумани	Бўка туман 1-сон техникуми
26.	26.	Булунғур тумани	Булунғур туман 1-сон техникуми
27.	27.	Бўстонлиқ тумани	Бўстонлиқ туман 2-сон техникуми
28.	28.	Бухоро шаҳри	Бухоро шаҳар 1-сон техникуми
29.	29.	Бухоро шаҳри	Бухоро юридик техникуми
30.	30.	Ғаллаорол тумани	Ғаллаорол туман 1-сон техникуми
31.	31.	Ғаллаорол тумани	Ғаллаорол туман 2-сон техникуми
32.	32.	Ғулистон тумани	Ғулистон туман 1-сон техникуми
33.	33.	Ғулистон шаҳри	Ғулистон шаҳар Абу Али Ибн Сино номидаги жамоат саломатлик техникуми
34.	34.	Ғулистон шаҳри	Ғулистон шаҳар 2-сон техникуми
35.	35.	Денов тумани	Денов туман 3-сон техникуми
36.	36.	Денов тумани	Денов туман 4-сон техникуми
37.	37.	Денов тумани	Денов туман 1-сон техникуми
38.	38.	Денов тумани	Денов туман 2-сон техникуми
39.	39.	Денов тумани	Денов туман 6-сон техникуми
40.	40.	Денов тумани	Сурхондарё педагогика техникуми
41.	41.	Деҳқонобод тумани	Деҳқонобод туман 1-сон техникуми
42.	42.	Жарқўрғон тумани	Жарқўрғон туман 3-сон техникуми
43.	43.	Жарқўрғон тумани	Жарқўрғон туман 2-сон техникуми
44.	44.	Жарқўрғон тумани	Жарқўрғон туман 1-сон техникуми
45.	45.	Жарқўрғон тумани	Жарқўрғон туман 2-сон техникуми
46.	46.	Жиззах шаҳри	Жиззах давлат педагогика университети қошидаги академик лицей
47.	47.	Жиззах шаҳри	Жиззах юридик техникуми
48.	48.	Жиззах шаҳри	Жиззах политехника институти қошидаги академик лицей

49.	49.	Жиззах шаҳри	Жиззах шаҳар 1-сон техникуми
50.	50.	Жиззах шаҳри	Жиззах шаҳар 2-сон техникуми
51.	51.	Зарафшон шаҳри	Зарафшон шаҳар 2-сон техникуми
52.	52.	Зарбдор тумани	Зарбдор туман 1-сон техникуми
53.	53.	Зомин тумани	Зомин туман 1-сон техникуми
54.	54.	Зомин тумани	Зомин туман 2-сон техникуми
55.	55.	Касби тумани	Касби туман 2-сон техникуми
56.	56.	Каттақўрғон шаҳри	Каттақўрғон шаҳар 1-сон техникуми
57.	57.	Кегейли тумани	Кегейли туман 1-сон техникуми
58.	58.	Кегейли тумани	Кегейли туман 2-сон техникуми
59.	59.	Китоб тумани	Китоб туман 1-сон техникуми
60.	60.	Китоб тумани	Китоб туман 2-сон техникуми
61.	61.	Когон шаҳри	Когон шаҳар техникуми
62.	62.	Конимех тумани	Конимех туман техникуми
63.	63.	Косон тумани	Косон туман 1-сон техникуми
64.	64.	Косон тумани	Косон туман 2-сон техникуми
65.	65.	Кўкдала тумани	Кўкдала туман 1-сон техникуми
66.	66.	Қизириқ тумани	Қизириқ туман 1-сон техникуми
67.	67.	Қораўзак тумани	Қораўзак туман 1-сон техникуми
68.	68.	Қува тумани	Қува туман 1-сон техникуми
69.	69.	Қуйи Чирчиқ тумани	Қуйи Чирчиқ туман 2-сон техникуми
70.	70.	Қумқўрғон тумани	Қумқўрғон туман 2-сон техникуми
71.	71.	Қумқўрғон тумани	Қумқўрғон туман 1-сон техникуми
72.	72.	Қўшкўпир тумани	Қўшкўпир туман 1-сон техникуми
73.	73.	Қўшработ тумани	Қўшработ туман 1-сон техникуми
74.	74.	Мингбулоқ тумани	Мингбулоқ туман техникуми
75.	75.	Мирзачўл тумани	Мирзачўл туман техникуми
76.	76.	Мирзачўл тумани	Мирзачўл туман политехникуми
77.	77.	Миришкор тумани	Миришкор туман 1-сон политехникуми
78.	78.	Миришкор тумани	Миришкор туман 2-сон политехникуми
79.	79.	Муборак тумани	Муборак туман политехникуми

80.	80.	Музработ тумани	Сурхондарё илғор касбий маҳорат техникуми
81.	81.	Музработ тумани	Музработ туман техникуми
82.	82.	Мўйноқ тумани	Мўйноқ туман техникуми
83.	83.	Навоий шаҳри	Навоий шаҳар техникуми
84.	84.	Нишон тумани	Нишон туман техникуми
85.	85.	Нукус тумани	Нукус туман 1-сон техникуми
86.	86.	Нукус шаҳри	Нукус шаҳар 1-сон техникуми
87.	87.	Нуробод тумани	Нуробод туман 1-сон техникуми
88.	88.	Нурота тумани	Нурота туман 1-сон техникуми
89.	89.	Нурота тумани	Нурота туман 2-сон техникуми
90.	90.	Олтинсой тумани	Олтинсой туман 1-сон техникуми
91.	91.	Олтинсой тумани	Олтинсой туман 2-сон техникуми
92.	92.	Оҳангарон шаҳри	Оҳангарон шаҳар техникуми
93.	93.	Паркент тумани	Паркент туман техникуми
94.	94.	Пискент тумани	Пискент туман 1-сон техникуми
95.	95.	Поп тумани	Поп туман 1-сон техникуми
96.	96.	Ромитан тумани	Ромитан туман 1-сон техникуми
97.	97.	Самарқанд шаҳри	Ўзбекистон – Финляндия педагогика институти академик лицейи
98.	98.	Самарқанд шаҳри	Самарқанд давлат архитектура-қурилиш университети академик лицейи
99.	99.	Самарқанд шаҳри	Самарқанд давлат ветеринария медицинаси, чорвачилик ва биотехнологиялар университети академик лицейи
100.	100.	Самарқанд шаҳри	Самарқанд давлат тиббиёт университети академик лицейи
101.	101.	Самарқанд шаҳри	Самарқанд давлат университети академик лицейи
102.	102.	Самарқанд шаҳри	Самарқанд давлат чет тиллар институти академик лицейи
103.	103.	Самарқанд шаҳри	Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти академик лицейи
104.	104.	Самарқанд шаҳри	Тошкент ахборот технологиялар университети Самарқанд филиали академик лицейи
105.	105.	Сардоба тумани	Сардоба туман 1-сон техникуми
106.	106.	Сариосиё тумани	Сариосиё туман 1-сон техникуми

107.	107.	Сариосиё тумани	Сариосиё туман 2-сон техникуми
108.	108.	Сирдарё тумани	Сирдарё Абу Али Ибн Сино номидаги жамоат саломатлик техникуми
109.	109.	Сўх тумани	Сўх туман техникуми
110.	110.	Тахтакўпир тумани	Тахтакўпир туман техникуми
111.	111.	Термиз тумани	Термиз туман техникуми
112.	112.	Яккасарой тумани	Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети қошидаги академик лицей
113.	113.	Чилонзор тумани	Ўзбекистон Миллий университети тасарруфидаги С.Х. Сирожиддинов номидаги аниқ ва табиий фанларга ихтисослаштирилган академик лицей
114.	114.	Тўрткўл тумани	Тўрткўл туман 2-сон техникуми
115.	115.	Тўрткўл тумани	Тўрткўл туман 3-сон техникуми
116.	116.	Ўзбекистон тумани	Ўзбекистон туман 2-сон техникуми
117.	117.	Узун тумани	Узун туман 3-сон техникуми
118.	118.	Узун тумани	Узун туман 1-сон техникуми
119.	119.	Узун тумани	Узун туман 2-сон техникуми
120.	120.	Улуғнор тумани	Улуғнор туман техникуми
121.	121.	Учқудуқ тумани	Учқудуқ туман 1-сон техникуми
122.	122.	Учтепа тумани	Тошкент шаҳар юридик техникуми
123.	123.	Фарғона шаҳар	Фарғона вилоят юридик техникуми
124.	124.	Фориш тумани	Фориш туман техникуми
125.	125.	Фурқат тумани	Фурқат туман техникуми
126.	126.	Ховос тумани	Ховос туман 1-сон техникуми
127.	127.	Ховос тумани	Ховос туман 2-сон техникуми
128.	128.	Чимбой тумани	Чимбой туман техникуми
129.	129.	Чиноз тумани	Чиноз туман 1-сон техникуми
130.	130.	Чироқчи тумани	Чироқчи туман 1-сон техникуми
131.	131.	Чироқчи тумани	Чироқчи туман 3-сон техникуми
132.	132.	Ш.Рашидов тумани	Ш.Рашидов туман 1-сон техникуми
133.	133.	Шаҳрисабз тумани	Шаҳрисабз туман 2-сон техникуми
134.	134.	Шаҳрисабз шаҳри	Шаҳрисабз шаҳар 1-сон техникуми

135.	135.	Шеробод тумани	Шеробод туман 2-сон техникуми
136.	136.	Шеробод тумани	Шеробод агросаноат техникуми
137.	137.	Шеробод тумани	Шеробод туман 1-сон техникуми
138.	138.	Ширин шаҳри	Ширин энергетика техникуми
139.	139.	Шуманай тумани	Шуманай туман техникуми
140.	140.	Шўрчи тумани	Шўрчи туман 1-сон техникуми
141.	141.	Шўрчи тумани	Шўрчи туман 2-сон техникуми
142.	142.	Шўрчи тумани	Шўрчи туман 3-сон техникуми
143.	143.	Юқори Чирчиқ тумани	Тошкент вилояти юридик техникуми
144.	144.	Яккабоғ тумани	Яккабоғ туман 2-сон техникуми
145.	145.	Янгиер шаҳри	Янгиер Абу Али Ибн Сино номидаги жамоат саломатлик техникуми
146.	146.	Янгийўл шаҳри	Янгийўл шаҳар 1-сон техникуми
147.	147.	Янгиқўрғон тумани	Янгиқўрғон тумани 2-сон техникуми
148.	148.	Янгиобод тумани	Янгиобод туман техникуми

2. Ўзбекистон Республикаси Спорт вазирлиги тизимидаги таълим ташкилотлари

149.	1.	Андижон шаҳри	Андижон олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
150.	2.	Андижон шаҳри	Андижон олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
151.	3.	Боғот тумани	Боғот тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
152.	4.	Бойсун тумани	Бойсун курашга ихтисослаштирилган мактаб-интернати
153.	5.	Бухоро шаҳри	Бухоро олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
154.	6.	Бухоро тумани	Бухоро тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
155.	7.	Бухоро шаҳри	Бухоро шаҳар олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати

156.	8.	Ғиждувон тумани	Ғиждувон тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
157.	9.	Ғулистон шаҳри	Ғулистон олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
158.	10.	Давлатобод тумани	Наманган олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
159.	11.	Денов тумани	Денов дзюдо маҳорат мактаби
160.	12.	Жиззах шаҳри	Жиззах олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
161.	13.	Қоракўл тумани	Қоракўл тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
162.	14.	Навоий шаҳри	Навоий олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
163.	15.	Нукус шаҳри	Нукус олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш марказ
164.	16.	Нукус шаҳри	Ўзбекистон футбол ассоциацияси ҳузуридаги Қорақалпоғистон Республикаси футбол академияси
165.	17.	Нукус шаҳри	Қорақалпоғистон юридик техникуми
166.	18.	Олот тумани	Олот тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича ихтисослаштирилган мактаб-интернати
167.	19.	Пешку тумани	Пешку тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
168.	20.	Ромитан тумани	Ромитан тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича ихтисослаштирилган мактаб-интернати
169.	21.	Самарқанд шаҳри	Самарқанд олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
170.	22.	Термиз тумани	Сурхондарё вилояти футбол академияси
171.	23.	Термиз шаҳри	Термиз олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
172.	24.	Урганч шаҳри	Урганч дзюдо спорт маҳорати мактаби
173.	25.	Урганч шаҳри	Урганч олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш маркази
174.	26.	Учқўрғон тумани	Учқўрғон тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати

175.	27.	Фарғона шаҳри	Фарғона ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаб интернати
176.	28.	Шаҳрихон тумани	Шаҳрихон олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
177.	29.	Янгибозор тумани	Янгибозор тумани спорт мактаб-интернати
178.	30.	Янгиер шаҳри	Янгиер футбол академияси

3. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги тизимидаги таълим ташкилотлари

179.	1.	Андижон тумани	Андижон тумани 7-сон мусиқага ихтисослаштирилган мактаб-интернати
180.	2.	Бухоро шаҳри	А.Фитрат номидаги Бухоро мақом санъатига ихтисослаштирилган мактаб-интернати
181.	3.	Бухоро шаҳри	Бухоро шаҳар ихтисослаштирилган санъат мактаби
182.	4.	Гулистон шаҳри	Гулистон ихтисослаштирилган санъат мактаби
183.	5.	Навоий шаҳри	Навоий ихтисослаштирилган маданият ва санъат мактаби
184.	6.	Нукус шаҳри	Нукус ихтисослаштирилган санъат мактаби
185.	7.	Нукус шаҳри	Опера санъатига ихтисослаштирилган мактаб-интернати
186.	8.	Нурота шаҳри	Навоий ихтисослаштирилган санъат мактаб-интернати
187.	9.	Тошкент шаҳри	Республика хореографияга ихтисослаштирилган мактаб-интернати
188.	10.	Тошкент шаҳри	Республика мусиқа ва санъат коллежи

4. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тизимидаги таълим ташкилотлари

189.	1.	Жарқўрғон тумани	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Сурхондарё академик лицейи
190.	2.	Навоий шаҳри	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Навоий академик лицейи
191.	3.	Нукус шаҳри	Нукус “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицейи
192.	4.	Гулистон шаҳри	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Сирдарё академик лицейи
193.	5.	Тошкент шаҳри	Ички ишлар вазирлигининг ихтисослаштирилган мактаб-интернати
194.	6.	Фарғона шаҳри	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Фарғона академик лицейи

5. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги тизимидаги таълим ташкилотлари			
195.	1.	Фарғона шаҳри	Фарғона “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицейи
6. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тизимидаги таълим ташкилотлари			
196.	2.	Гулистон шаҳри	Гулистон шаҳар юридик техникуми
7. Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги тизимидаги таълим ташкилотлари			
197.	1.	Шаҳрисабз шаҳри	Шаҳрисабз “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицейи
8. Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати тизимидаги таълим ташкилотлари			
198.	1.	Термиз шаҳри	“Ёш чегарачилар” ҳарбий-академик лицейи
199.	2.	Тошкент шаҳри	“Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицейи
9. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги (Ихтисослаштирилган таълим муассасалари агентлиги) тизимидаги таълим ташкилотлари			
200.	1.	Янгийўл шаҳри	Янгийўл шаҳар ихтисослаштирилган мактаб-интернати (аниқ ва табиий фанлар)
201.	2.	Андижон шаҳри	Андижон шаҳар 1-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
202.	3.	Андижон шаҳри	Андижон шаҳар 2-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
203.	4.	Асака шаҳри	Асака шаҳар 25-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
204.	5.	Боёвут тумани	Боёвут тумани 2-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
205.	6.	Ғиждувон тумани	Ғиждувон тумани 62-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
206.	7.	Ғиждувон тумани	Ғиждувон туманидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернати
207.	8.	Ғузор тумани	Ғузор туман 1-сон политехникуми
208.	9.	Ғузор тумани	Ғузор туман 2-сон политехникуми
209.	10.	Гулистон шаҳри	Гулистон 1-сонли ихтисослаштирилган мактаб-интернати
210.	11.	Гурлан тумани	Гурлан туман ихтисослаштирилган мактаб-интернати
211.	12.	Давлатобод тумани	Давлатобод тумани 3-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати

212.	13.	Давлатобод тумани	Давлатобод тумани 18-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
213.	14.	Жиззах шаҳри	Жиззах шаҳар 1-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
214.	15.	Жиззах шаҳри	Жиззах шаҳар 2-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
215.	16.	Зомин тумани	Зомин туман ихтисослаштирилган мактаб-интернати
216.	17.	Қарши тумани	Қарши туман 2-сон политехникуми
217.	18.	Қарши шаҳри	Қарши шаҳар 1-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
218.	19.	Қарши шаҳри	Қарши шаҳар 2-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
219.	20.	Қоракўл тумани	Қоракўл туманидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернати
220.	21.	Қува тумани	Қува туман ихтисослаштирилган мактаб-интернати
221.	22.	Қўқон шаҳри	Қўқон шаҳридаги 1-сон ихтисослаштирилган мактаб
222.	23.	Қўқон шаҳри	Қўқон шаҳридаги 2-сон ихтисослаштирилган мактаб
223.	24.	Қўнғирот тумани	Қўнғирот туман ихтисослаштирилган мактаб-интернати
224.	25.	Қўшработ тумани	Қўшработ туман 1-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
225.	26.	Марғилон шаҳри	Марғилон шаҳри Эркин Воҳидов номидаги ижод мактаби
226.	27.	Навбаҳор тумани	Навбаҳор тумани 37-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
227.	28.	Наманган шаҳри	Наманган шаҳар 1-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
228.	29.	Нукус шаҳри	Нукус шаҳар 1-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
229.	30.	Нукус шаҳри	Ибройим Юсупов номидаги ижод мактаби
230.	31.	Оқдарё тумани	Оқдарё тумани 2-сон ихтисослаштирилган мактаб интернати
231.	32.	Олот тумани	Олот туманидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернати
232.	33.	Пастдарғом тумани	Пастдарғом туман 2-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати

233.	34.	Пахтачи тумани	Пахтачи туман ихтисослаштирилган мактаб интернати
234.	35.	Самарқанд тумани	Самарқанд туманидаги Муҳаммад Ал-Хоразмий номидаги ихтисослаштирилган мактаб
235.	36.	Олмазор тумани	Абу Али ибн Сино номидаги ихтисослаштирилган мактаб
236.	37.	Юнусобод тумани	Мирзо Улуғбек номидаги ихтисослаштирилган мактаб
237.	38.	Яшнобод тумани	Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги ихтисослаштирилган мактаб
238.	39.	Тўрақўрғон тумани	Тўрақўрғон тумани 17-сон давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
239.	40.	Тўрақўрғон тумани	Тўрақўрғон тумани 4-сон давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
240.	41.	Ўзбекистон тумани	Ўзбекистон туман ихтисослаштирилган мактаб-интернати
241.	42.	Урганч шаҳри	Урганч шаҳар 6-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
242.	43.	Учқўрғон тумани	Учқўрғон тумани 6-сон давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
243.	44.	Фарғона шаҳри	Фарғона шаҳридаги ихтисослаштирилган мактаб
244.	45.	Фарғона шаҳри	Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернатининг Фарғона филиали
245.	46.	Хива шаҳри	Хива шаҳар 1-сон ихтисослаштирилган мактаб-интернати
246.	47.	Хива шаҳри	Хива шаҳри Муҳаммад Ризо Огаҳий номидаги ижод мактаби
247.	48.	Хива шаҳри	Хива шаҳар олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
248.	49.	Хонқа тумани	Хонқа тумани 48-сонли аниқ ва амалий фанларга ихтисослаштирилган мактаб
249.	50.	Чиноз тумани	Чиноз туманидаги Абу Али Ибн Сино номидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернати
250.	51.	Чуст тумани	Чуст тумани 7-сон давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
251.	52.	Чуст тумани	Чуст тумани 19-сон давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
252.	53.	Шаҳрисабз тумани	Шаҳрисабз тумани 6-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати

253.	54.	Шаҳрихон тумани	Шаҳрихон тумани 2-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати
254.	55.	Шовот тумани	Шовот тумани ихтисослаштирилган мактаб-интернати
255.	56.	Элликқалъа тумани	Элликқалъа тумани ихтисослаштирилган мактаб-интернати
256.	57.	Янги Наманган тумани	Янги Наманган тумани 8-сон давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати
257.	58.	Янгибозор тумани	Янгибозор туман аниқ ва табиий ихтисослаштирилган мактаб-интернати

Изоҳ:

1. Ушбу рўйхатга Болалар масалалари бўйича миллий комиссия томонидан ўзгартириш ва қўшимча киритилиши мумкин.
2. Ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ янги ташкил этилган умумий ўрта, ўрта махсус, ихтисослаштирилган ҳамда касбий таълим ташкилотига Болалар масалалари бўйича туман (шаҳар) комиссияси қарорига кўра, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг йўлланмаси асосида жойлаштирилади.
3. Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги ва Мактабгача ва мактаб таълими вазирлигининг таклифи асосида Болалар масалалари бўйича миллий комиссия томонидан ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларни Ихтисослаштирилган таълим муассасалари агентлиги тизимидаги таълим ташкилотларига жойлаштиришда **суҳбат ёки боланинг билимини аниқлашнинг бошқа муқобил механизмлари** белгиланади.

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 26 майдаги “Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ҳамда унинг тизимидаги ташкилотлар фаолиятини самарали ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–79-сон Фармониغا 3-иловадан “Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиали,” сўzlари чиқариб ташлансин.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 14 ноябрдаги “Болаларни ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–185-сон Фармонида:
  - (а) муқаддима ва 4-банд “а” кичик банди учинчи хатбошисидаги “, шунингдек, зўравонликдан жабр кўрганлиги сабабли оиласидан олинган” сўzlари чиқариб ташлансин;
  - (б) 1-илованинг 7-позицияси чиқариб ташлансин.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 8 октябрдаги “Тошкент шаҳрида “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиалини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ–4857-сон қарорида:
  - (а) 3-бандда:
    - (i) учинчи хатбошидаги “Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Мактабгача таълим вазирлиги” сўzlари “Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ҳамда Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги” сўzlари билан алмаштирилсин;
    - (ii) олтинчи хатбошидаги “Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги” сўzlари “Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги” сўzlари билан алмаштирилсин;

(б) 8-бандда:

- (i) “а” кичик банддаги “Молия вазирлиги, Мактабгача таълим вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги” сўзлари “Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги” сўзлари билан алмаштирилсин;
  - (ii) “в” кичик банддаги “Мактабгача таълим вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги” сўзлари “Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги” сўзлари билан алмаштирилсин;
  - (iii) “г” кичик банднинг иккинчи хатбошисидаги “Мактабгача таълим вазирлигига” сўзлари “Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигига” сўзлари билан алмаштирилсин;
- (в) 2-иловининг матни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

**Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика
университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси
филиалининг Васийлик кенгаши
ТАРКИБИ**

М.П. Оллоёров	– Ўзбекистон Республикаси Президентининг ижтимоий ҳимоя бўйича маслаҳатчиси – Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги директори, <i>Васийлик кенгаши раиси</i>
Ш.Ш. Мирзиёева	– Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги директорининг биринчи ўринбосари, <i>Васийлик кенгаши раиси ўринбосари</i>
К.А. Шарипов	– олий таълим, фан ва инновациялар вазири
Э.Г. Каримова	– мактабгача ва мактаб таълими вазири
Б.Э. Захидов	– камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазири
Ш.Б. Умурзоқов	– Тошкент шаҳар ҳокими
А.Х. Хурсанов	– “Олмалиқ КМК” АЖ бошқаруви раиси
О.Р. Фазилкаримов	– иқтисодиёт ва молия вазири ўринбосари
Қ.М. Рафиқов	– Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси раиси
У.Н. Ташкенбаев	– Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиалининг ижрочи директори, <i>Васийлик кенгаши котиби</i>

Изоҳ. *Васийлик кенгаши аъзолари бошқа ишга ўтган тақдирда унинг таркибига ушбу лавозимга янги тайинланган ёки зиммасига тегишли функцияларни бажариш юкланган шахслар киритилади”.*

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 ноябрдаги “1993 йил 22 январдаги Фуқаролик, оилавий ва жиноят ишлари бўйича ҳуқуқий ёрдам ҳамда ҳуқуқий муносабатлар тўғрисидаги Конвенция ва 2002 йил 7 октябрдаги Фуқаролик, оилавий ва жиноий ишлар бўйича ҳуқуқий ёрдам ва ҳуқуқий муносабатлар тўғрисидаги Конвенция қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–4895-сон қарорига 2-иловада:

(а) 6-позиция қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“	6.	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги	Умумий ўрта таълим ҳақидаги маълумотларни талаб қилиш бўйича сўровларни жўнатиш ва кўриб чиқиш.	”;

(б) қуйидаги мазмундаги 6¹-позиция билан тўлдирилсин:

“	6 ¹ .	Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги	Васийлик ва ҳомийликни белгилаш ва бекор қилиш билан боғлиқ масалалар; фарзандликка олишни белгилаш ва бекор қилиш билан боғлиқ масалалар.	”.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 4 августдаги “Оилавий болалар уйлари фаолиятини такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ–345-сон қарорининг 1-банди учинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“оилавий болалар уйидаги тарбияланувчилар сони кўпи билан 5 нафарни ташкил қилиши лозим. Бунда оилавий болалар уйини ташкил қилган фуқароларнинг вояга етмаган фарзандлари ҳамда тарбияланувчиларнинг умумий сони 8 нафардан ошмаслиги керак”.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 1 июндаги ПҚ–176-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг ташкилий тузилмаси “Меҳрибонлик” уйлари” блокидан кейин “Тошкент шаҳридаги “А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университети” Федерал давлат бюджети олий таълим муассасаси филиали” блоки билан тўлдирилсин.

